

โครงการอบรมทนายความสิ่งแวดล้อม รุ่นที่ ๑๐

๑. หลักการและเหตุผล

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ สภาทนายความมีแผนการพัฒนาศักยภาพทนายความ ให้มีความรู้ความสามารถในการช่วยเหลือประชาชนได้เต็มความสามารถ อีกทั้งสภาทนายความได้จดทะเบียนเป็นองค์กรเอกชน ด้านสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ สภาทนายความถือเป็นพันธกิจ ที่มีหน้าที่ดูแลรักษามิให้มีการทำลายสภาพสิ่งแวดล้อมให้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมย่อมมีผลกระทบต่อมนุษย์ สิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปย่อมจะมีการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติอยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะกระทบกระเทือนต่อการดำรงชีพของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศไม่ทางตรงก็ทางอ้อม แต่สภาวะแวดล้อมในปัจจุบันไม่เพียงแต่เปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติเท่านั้น มนุษย์ยังเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้สภาวะแวดล้อมเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่ง ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วมาก ถ้าไม่มีการวางแผนที่รอบคอบจะก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อมตามมา จนอาจจะปรับคืนสู่สภาพปกติได้ยากหรือทำให้เสียสภาพเดิมไปกลายเป็นสภาวะแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมต่อการดำรงชีพ และถึงขั้นที่อาจเป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตได้

คดีสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นทวีความรุนแรงควบคู่กับการพัฒนาไปสู่ความเป็นสมัยใหม่ ปัญหามลพิษทางน้ำ ทางอากาศ ปัญหาดินเสื่อมโทรม และปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เป็นปัญหาใหญ่ที่เกิดขึ้นกับชาติ และประชาชนนำไปสู่การเรียกร้องความเป็นธรรมในสังคม การเรียนรู้หลักการในการก่อให้เกิดมลพิษ ให้ผู้ใดก่อให้เกิดมลพิษผู้นั้นต้องรับผิดชอบค่าเสียหายต่อสังคม นอกจากนี้กระบวนการแย่งชิงทรัพยากรจากต่างประเทศ โดยรูปแบบต่างๆ อาศัยอนุสัญญาระหว่างประเทศ อีกทั้งการเคลื่อนย้ายขยะเทคโนโลยีของเสียจากต่างแดน เข้ามาทิ้งในประเทศไทย ล้วนเป็นสิ่งที่สังคมต้องรับรู้และหาทางป้องกัน

ปัจจุบันทนายความผู้มีความชำนาญในคดีสิ่งแวดล้อม ยังไม่เพียงพอต่อการให้ความรู้ทางกฎหมายสิ่งแวดล้อม และปกป้องประชาชนผู้สุจริตให้พ้นจากการละเมิดสิทธิทางสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ สภาทนายความ โดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมฝ่ายฝึกอบรมและวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม ตระหนักถึงภาระหน้าที่ในการให้ความรู้ทนายความ และประชาชนเพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อมที่ดี ให้ลูกหลานได้ใช้สืบไป

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพทนายความและผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาล

๒. เพื่อเป็นการกระตุ้นหรือปลุกจิตสำนึกของทนายความในการมีส่วนร่วมกับประชาชน และมีความรู้ทางด้านการดำเนินคดีสิ่งแวดล้อม

๓. เพื่อให้ทนายความหรือบุคลากรทางด้านสิ่งแวดล้อม มีความรู้เรื่องอนุสัญญาระหว่างประเทศ ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลผูกพันประเทศไทย

๓. เป้าหมาย

โครงการนี้มุ่งพัฒนาให้ทนายความ และประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑๐๐ คน โดยแบ่งการอบรมออกเป็นภาคทฤษฎีและภาคสนาม โดยวิทยากรจากสภาทนายความและ ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสิ่งแวดล้อม

๔. หลักสูตรการฝึกอบรม

หัวข้อที่ ๑ กฎหมาย

- ๑.๑ บทบาททนายความในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม
- ๑.๒ สิทธิชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
- ๑.๓ พ.ร.บ.ส่งเสริมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๓๕ และ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- ๑.๔ การใช้ดาวเทียมเป็นเครื่องมือในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๑.๕ หลักการควบคุมมลพิษทางน้ำ อากาศ เสียง และวัตถุอันตราย
- ๑.๖ อนุสัญญาระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันประเทศไทย

หัวข้อที่ ๒ การดำเนินคดีสิ่งแวดล้อม

- ๒.๑ วิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อมในศาลปกครองและแนวทางกำหนดค่าเสียหาย
- ๒.๒ วิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อมในศาลยุติธรรมและแนวทางการกำหนดค่าเสียหาย
- ๒.๓ วิธีพิจารณาคดีอาญาสิ่งแวดล้อมในศาลยุติธรรม
- ๒.๔ การสอบข้อเท็จจริงและการเตรียมคดีสิ่งแวดล้อม
- ๒.๕ การร่างฟ้องคดีสิ่งแวดล้อมในศาลยุติธรรมและศาลปกครอง/การชักถามพยาน

หัวข้อที่ ๓ อาชีวเวชศาสตร์

กระบวนการทางแพทย์ในการพิสูจน์สารพิษในคดีสิ่งแวดล้อม

หัวข้อที่ ๔ การพิสูจน์ความเสียหายในคดีสิ่งแวดล้อม

การเรียกร้อง พินฟู และเยียวยา

หัวข้อที่ ๕ การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และเครือข่าย

- ๕.๑ การนำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EIA / EHIA)มาใช้ในคดีสิ่งแวดล้อม
- ๕.๒ แนวทางการเสนอแผนฟื้นฟูสภาพพื้นที่ในคดีสิ่งแวดล้อม
- ๕.๓ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีสิ่งแวดล้อม

หัวข้อที่ ๖ การจัดทำเอกสารรายงานกลุ่ม

- ๖.๑ การจัดเตรียมรูปแบบเนื้อหาารายงาน
- ๖.๒ การลงพื้นที่เก็บข้อมูล
- ๖.๓ การนำเสนอผลงานกลุ่ม

หัวข้อที่ ๗ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
การจัดกิจกรรมเครือข่ายสัมพันธ์

วิธีการฝึกอบรม

๑. การบรรยาย
๒. กรณีศึกษา
๓. ศึกษาดูงาน
๔. การอภิปรายกลุ่มการระดมสมอง

สาระสำคัญของการจัดทำรายงาน

๑. ความเป็นมาของปัญหา
๒. ปัญหา
๓. กำหนดประเด็น
๔. กฎหมายที่ใช้
๕. รายละเอียดเชื่อมโยงปัญหาข้อเท็จจริงกับกฎหมาย (ร่างฟ้อง)
๖. สรุปและความเห็น

ผู้เข้ารับการอบรม

- ทนายความและบุคคลภายนอก จำนวน ๑๐๐ คน
- ค่าใช้จ่ายในการอบรมคนละ จำนวน ๗,๐๐๐ บาท

หมายเหตุ งบประมาณ สถานที่ และวิทยากรอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

๕. ระยะเวลาอบรมวันเสาร์และวันอาทิตย์

ปฐมนิเทศ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ภาคสนาม ๑๔ – ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑
ภาคทฤษฎี ๔ , ๕ สิงหาคม, ๒๕ สิงหาคม
ศึกษาพื้นที่คดีสิ่งแวดล้อม ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๑
ภาคทฤษฎี ๘ , ๙ กันยายน นำเสนองานกลุ่ม รับประกาศ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๑

ณ ห้องประชุม สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์ ๒๔๙ ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์
เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

๖. งบประมาณ

- เก็บจากผู้เข้ารับการอบรม ๑๐๐ คน ๆ ละ ๗,๐๐๐.-บาท

๗. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สภานายความ โดยสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม

๘. ผู้เสนอโครงการ

คณะอนุกรรมการสิ่งแวดล้อม ฝ่ายฝึกอบรมและวิชาการ

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. พัฒนาบุคลากรของสภานายความ ให้มีความรู้ความเข้าใจกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม และ อนุสัญญาระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันประเทศไทย
๒. เพื่อให้รณานายความได้รับรู้และตระหนักถึงผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีส่วนร่วมในการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. คัดสรรและพัฒนาบุคลากรรุ่นใหม่ขององค์กรเพื่อสนับสนุนโครงการให้ความช่วยเหลือและ เผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน

๒๐๑๑